

АЛЬМАНАХ ВЕТСЛУЖБА

Любимо Україну. Працюємо для людей. Керуємося законом

АЛЬМАНАХ це:

- щомісячне періодичне видання, яке буде розсилатися територіальним органам, установам та підприємствам Держпродспоживслужби та органам місцевого самоврядування
- збірник наукових, інформаційних статей та досліджень, які висвітлюють етичні, екологічні, законодавчі питання, пов'язані з безпритульними та домашніми тваринами
- інформація щодо змін в нормативно-правовій базі Держпродспоживслужби України.

ОСОБЛИВА ДУМКА

На початку вересня фахівцям ГО ЗооКонтроль вдалося поспілкуватися з керівником Держпродспоживслужби України Володимиром Івановичем Лапою. Нас цікавили різні питання: про безпритульних собак, про ситуацію зі сказом, про ідентифікацію. Також ми поцікавилися домашніми улюбленцями керівника служби.

Пресс-служба ЗооКонтроль: «Володимире Івановичу, яке Ваше ставлення до безпритульних тварин на вулицях нашої країни? Хто винен та що робити?»

Лапа В. І. «У рамках державної служби я дуже часто буваю в офіційних відрядженнях закордон: Білорусії, Молдові, азійських та європейських країнах. І мабуть не де не бачив такої кількості безпритульних тварин. Зрозуміло, що ситуація складна. Не хочу казати лозунгами «контрольована», «не контрольована». Але треба розуміти, що і тварини і люди, стикаються з безпритульними тваринами. Ситуація така, що в українця завжди винен хтось інший. Але треба звертати увагу, що у нас багато безвідповідальних власників, коли народжуються цуценята чи кошенята і їх нема де утримувати, а роздавати не хочуть то й завозять до посадки чи лісу, це на жаль, у нашій ментальності. Зрозуміло, що тут існує брак відповідальності, як юридичної так і інтелектуальної. Не усвідомлюють люди, що тварини брати нашу менші, що ми несемо за них відповідальність.

Для збільшення відповідальності власників тварин, ми зі своєї сторони зареєстрували закон про ідентифікацію домашніх тварин. Для того щоб можна було відстежити власника, якщо тварина є на вулиці, і застосувати до нього штрафні санкції. Ще необхідно проводити велику роз'яснювальну кампанію. Підкреслюю, це питання епізоотичного благополуччя. Ми знаємо, що значною мірою носіями сказу є безпритульні тварини. ***Сказ з дикої фауни переходить до безпритульних тварин і виникає ризик що його буде перенесено і до людини.*** І той хто розуміє що таке сказ, той уважніше ставиться до появи безпритульних тварин та поведженню з ними. До речі, я хотів би звернути увагу, що діє державна програма вакцинації домашніх улюбленців проти сказу. Вакцина надається безкоштовно. Спеціалісти державних лікарень обходять села, населені пункти, проводять вакцинацію. Рекомендував би, наполегливо просив би всіх наших співгромадян щепити тварин, для того, щоб зменшити ризик зараження сказом.

Ще для служби дуже важливий зворотній зв'язок. Якщо десь спеціалісти недопрацьовують, не доносять інформацію прощу населення інформувати нас.

Пресс-служба ЗооКонтроль: «Володимир Івановичу щодо домашніх тварин зрозуміло. А яке ваше відношення щодо профілактики сказу у безпритульних тварин?»

Лапа В. І. «У багатьох містах є регіональні програми, Це відповідальність регіональної влади. Питання профілактики сказу тісно пов'язано зі створенням вольєрів для тимчасового утримання тварин після вакцинації. Я знаю, що в деяких населених пунктах є і постійні такі пункти. Плюс цим займаються і благодійні організації. Наголошую, це не питання бюрократії, це питання, що є проблема і вона повинна бути вирішена. Тому я сподіва-

юсь що на рівні органів місцевої влади будуть прицілятися увага питанню сказу. **На мою думку використовуючи вакцинацію і стерилізацію за 2–3 роки і проблема великої кількості безпритульних тварин вирішиться.** Тому що не буде такого постійного приплоду і відповідно не буде такої кількості безпритульних тварин.

Пресс-служба ЗооКонтроль: «Ви сказали що поява безпритульних тварин це безвідповідальне ставлення власників. А чи є у вас домашні улюбленці, які вони?»

Лапа В. І. У нас в сім'ї є три собаки та три кота. З котами були проблеми, тому що вони не знаходили спільної мови з собаками. Коли собака і кіт в квартирі, там як правило простіше, вони з малечку знаходять спільну мову. Спочатку до нас прибудилася одна кішка. Потім у неї народилося двоє кошенят. Але на територію де бігають собаки вони не заходять. Так що тепер у нас три кішки. В принципі з мишами проблем ми не маємо. Одна собака у нас йоркширський тер'єр. Інша командор. Це достатньо рідка порода і на мою думку гарна охоронна собака. Вони ладять, як ті «Слон та Моська». Також ми зробили невеликий внесок у зменшення чисельності безпритульних собак в Україні. Діти принесли додому цуценя. Звичайного двортер'єра. І тепер у нас три собаки. І всі тварини безумовно щеплені від сказу.

Пресс-служба ЗооКонтроль: «Дякуємо Вам, Володимире Івановичу, що знайшли для нас час у Вашому напруженому графіку роботи».

За матеріалами інтерв'ю

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ

Чи ефективна вакцинація від сказу безпритульних собак?

Сказ — гостра контактна зоонозна інфекційна хвороба, яку викликають нейротропні віруси роду *Lyssavirus*, родини *Rhabdoviridae*, порядку *Mononegavirales*. Хвороба характеризується розвитком енцефаліту із летальним пошкодженням центральної нервової системи.

Сказ займає особливо важливе місце в інфек-

ційній патології. Сприйнятливість до збудника цієї інфекції усіх видів домашніх і диких тварин, величезна небезпека для людини, визначають соціальне та економічне значення хвороби.

На сьогодні в країнах Західної та Центральної Європи сказ домашніх тварин фактично відсутній. Вдалося досягти таких результатів завдяки проведенню планомірних і науково-обґрунтованих кампаній з пероральної вакцинації диких м'ясоїдних тварин, як основного резервуару вірусу сказу в природі, та обов'язковій антирабічній парентеральній вакцинації домашніх тварин (собак і котів). В Україні з метою профілактики сказу здійснюється системна парентеральна імунізація домашніх тварин та локальна пероральна імунізація диких м'ясоїдних тварин.

За даними Центральної санітарно-епідеміологічної станції в Україні протягом останнього десятиліття щорічно реєструється 76–78 тис. звернень громадян з приводу укусів собаками, при чому відсоток бродячих собак становить від 26,3% до 27,8%, що також свідчить про значну загрозу сказу в епідемічному плані.

В Україні, недостатній рівень протиепізоотичних заходів призвів на початку ХХІ століття до росту захворюваності тварин на сказ. Причинами такої ситуації є ослаблення контролю за виконанням правил утримання домашніх м'ясоїдних тварин, безвідповідальність власників, особливо у приміських зонах, на дачних територіях, садово-городніх ділянках,

на околицях великих міст, що призводить до існування значної популяції безпритульних тварин. Ці фактори обумовлюють зниження загального рівня імунопрофілактичних робіт і призводять до недостатності популяційного антирабічного імунітету, і як наслідок — росту захворюваності на сказ.

Після серії наукових досліджень та консультацій на тему екології собак і поширення вірусу сказу Всесвітня Організація Охорони Здоров'я (ВООЗ) має наступну позицію: вакцинація в поєднанні з гуманним регулюванням чисельності собак є єдиною ефективною мірою у боротьбі зі сказом.

Здійснення антирабічної вакцинації повинно забезпечувати створення в імунізованих тварин стійкий імунітет до вірусу сказу, який, відповідно

міжнародних вимог, повинен бути не менше ніж 0,5 МО/см³. Визначений захисний титр антирабічних антитіл повинен зберігатися протягом одного року, що передбачено настановами по застосуванню антирабічних вакцин і п. 2.4. Інструкції «Про заходи щодо боротьби зі сказом тварин», де вказано, що «... Строк закінчення імунітету у щеплених тварин визначається в залежності від вакцини, що застосовувалась».

До тепер в Україні не проводилися дослідження щодо напруженості антирабічного імунітету в безпритульних тварин.

У серпні 2018 року, вперше в Україні спеціалістами Покровської державної ветеринарної лікарні, Покровської ветеринарної лабораторії, громадської організації ЗооКонтроль та Державним науково-дослідним інститутом з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи провели дослідження дна визначення рівня антитіл.

Базою дослідження стали безпритульні тварини м. Покровська, яких у минулому році щепили від сказу. Для антирабічного щеплення використано вакцину Рабістар (ТОВ «Укрветпромстач»), серія 081216.

Сироватки крові з відповідними супровідними документами були надіслані до лабораторії з діагностики сказу НД вірусологічного відділу Державного науково-дослідного інституту з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи (м. Київ).

Враховуючи те, що тільки реакція нейтралізації в культурі клітин дає змогу встановити титр віруснейтралізуючих антитіл до вірусу сказу, були проведені дослідження методом FAVN-тест (fluorescent antibody virus neutralisation) (таблиця).

Результати дослідження сироваток крові собак на наявність антитіл до вірусу сказу

№ п/п	Дата вакцинації собаки від сказу	Кількість днів після вакцинації	Титр антитіл, МО/см ³
1	19.08.2017	362	1,12
2	21.08.2017	360	3,38
3	05.12.2017	255	2,56
4	05.12.2017	255	5,87
5	05.12.2017	255	4,46
6	05.12.2017	255	3,38

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ НАРОДНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ

ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ВІТЕРИНАРНО-САНИТАРНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

м. Дніпро, № м. Будинок: 15, Україна, 01111
Тел.: +380 41 243-37-34 Факс: 243-37-55
E-mail: ddi@ddi.gov.ua; ddi@ukr.net

STATE SERVICE FOR FOOD SAFETY AND CONSUMER PROTECTION OF UKRAINE

STATE RESEARCH AND RESEARCH INSTITUTE OF LABORATORY DIAGNOSTICS AND VETERINARY AND SANITARY EXPERTISE

95, Dnipro St., Km. 05, 01111, Ukraine
Tel.: +380 41 243-37-34 Fax: 243-37-55
E-mail: ddi@ddi.gov.ua; ddi@ukr.net

№ 027635

Результат лабораторного випробування сироватки крові на наявність антитіл до вірусу сказу

Result of a laboratory test of blood serum on presence of antibodies against rabies virus

Ідентифікаційний номер зразка, дата максималізації
Identification number of the sample, date of entry 092502100118, 17.08.2018

Власник / Owner NGO Zoosmolod Pivovok

Адреса власника
Address of the owner (street, house, apartment number) Pivovok

Адреса / address
Address of the building, city, province, country, telephone number

Класифікація тварини / Name of the animal

Вид тварини / Species Dog

Стать / Sex 9900000103027 Female

Дата народження / Date of birth 2015

Дата максималізації, тип вакцин, серія
Date of maximum titre, type of the vaccine, serial number 05.12.2017, Rabistar lot 081216

Дата відбору зразка / Date of blood sampling 16.08.2018

Метод дослідження / Method of the test FAVN test

Результат дослідження
(титр антитіл) (titre of antibodies) should not be less than 0,5 IU/ml 5,87 IU/ml

Висновок / Conclusion Дієкий Родю

Дата виходу зразка / Date of issue of the result of the test 21.08.2018

Наступний директор
Next director А.В.В. Мельничук

Наст. інспектор ветеринарно-санітарної експертизи
Next Head of Veterinary department

201809
ДІЯ ЧЛЕНА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ ЛАБОРАТОРІЙ

LABORATORY MEMBER OF THE EUROPEAN ASSOCIATION OF LABORATORIES

Дослідженнями встановлено, що в сироватках крові усіх тварин містилися антирабічні антитіла в титрах більше мінімального захисного рівня — 0,5 МО/см³, в межах 1,12–5,87 МО/см³.

Виходячи з цього можна зробити висновок, що захист тварин від сказу є на належному рівні, вищому за необхідну норму. Це перше наукове підтвердження ефективності профілактичної вакцинації від сказу безпритульних тварин. Одержані результати свідчать про те що у боротьбі з міським сказом вакцинація саме безпритульних тварин має першочергове значення.

*Зав. лабораторією в Інститут лабораторної діагностики і ветеринарно-санітарної експертизи Полупан І. М.
Головний ветеринарний лікар ГО «ЗооКонтроль»
Коробка А. І.*

ЗООКОНТРОЛЬ — ПЕРША ГРОМАДСЬКА ВЕТЕРИНАРНА СЛУЖБА

Основна мета організації: захист населення України від сказу. Для цього ми вакцинуємо бродячих собак у різних регіонах. Також ми займаємося гуманним регулюванням чисельності безпритульних тварин. Яке передбачає затримання тварин, стерилізацію, ідентифікацію та облік, антирабічну вакцинацію і повернення до місця мешкання.

Для надання перелічених послуг ГО «ЗооКонтроль» має необхідну матеріально-технічну базу — мобільний ветеринарний комплекс. А саме автомобіль польової хірургії, вольєри для післяопераційної перетримки тварин та спеціальний автомобіль для вилову тварин.

Особливої уваги заслуговує операційна машина. Вона обладнана за останнім словом техніки. Всі бажаючі зможуть у цьому переконатися. Вона має унікальний апарат «Біполярний коагулятор», українського виробництва, який дозволяє «зварювати» живі тканини. Це мрія всіх хірургів, адже він дозволяє проводити операції без крові у людей та тварин.

Під час операції собаці під шкіру вводять електронний чіп, ставлять на облік в електронну базу. Тварину повертають до ареалу мешкання після клінічного огляду та з дозволу державного лікаря ветеринарної медицини.

Вухо кожного, обробленого таким чином песика, буде прикрашати яскрава кліпса. Зустрівши таку тварину у місті, можна бути певним, що вона щеплена від сказу та оглянута лікарем.

Продовж роботи ветеринарного комплексу здійснюється робота з населенням, в тому числі публікації у місцевих засобах інформації, щодо роз'яснення діяльності по регулюванню численності безпритульних тварин згідно законодавства України. Для роз'яснення щодо небезпечності сказу та його наслідків запрошуємо профільних спеціалістів Держпродспоживслужби.

Менш ніж за рік існування спільними зусиллями ми обробили більше 2000 собак, з двадцяти населених пунктів, шести областей України.

Це тварини з міст Донецької області: Авдіївка, Покровськ, Краматорськ, Костянтинівка. Луганської області: Щастя, Попасна, Сєверодонецьк. Одеської області: Балта, Кодима. Херсонської області: Скадовськ, Олешки, Чаплинка. Запорізької області: Василівка, Степногірськ. Дніпропетровської області: с. Вільне та інших тварин з містечок, селищ та промислових підприємств нашої Батьківщини.

Ми проводимо серед населення популяризацію гуманного ставлення до тварин. Проводимо лекції для школярів, дитячих садочків, де розповідаємо про друзів наших менших, яку радість вони несуть та яку небезпеку.

В Україні не має жодної організації яка би так активно створювала комфортні умови співіснування для людей та тварин. Ми разом з органами місцевого самоврядування та територіальними установами Держпродспоживслужби робимо свою гуманну справу заради нащадків.

Наші результати: зменшення кількості покусів безпритульними тваринами, зменшення випадків сказу на оброблених територіях, стабілізація чисельності безпритульних тварин.

Пресс Центр ГО ЗооКонтроль

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ БЕЗПЕЧНОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ТА
ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ

НАКАЗ

Київ

№ 196

09 Березня 2018

Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Державного комітету ветеринарної медицини України відповідно до Конституції України та чинного законодавства від 7 вересня 2010 року № 365

З метою приведення наказів Державного комітету ветеринарної медицини України відповідно до Конституції України та чинного законодавства

НАКАЗУЮ:

1. Вважати таким, що втратив чинність, наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 7 вересня 2010 року № 365 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення евтаназії тварин».

2. Управлінню здоров'я та благополуччя тварин Департаменту безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини довести наказ до територіальних органів Держпродспожислужби для подальшого інформування суб'єктів господарювання, які здійснюють свою діяльність у сфері ветеринарної медицини.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на директора Департаменту безпеки харчових продуктів та ветеринарної медицини Кобала Б.І.

Голова

Володимир ЛАНА

НОВИНИ ЗАКОНОДАВСТВА

Звертаємо увагу фахівців ветеринарної медицини, що з 07 березня 2018 року втратив чинність наказ № 365 «Методичні рекомендації щодо проведення евтаназії тварин». Евтаназія тварин може здійснюватися лише відповідно до Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Контакти редакції

Громадська організація «ЗооКонтроль»

068–179–29–50 прес-служба zoocontrol1@gmail.com

Електронна версія доступна на <https://www.facebook.com/zoocontrol.i.ua/>

Запрошуємо до співпраці авторів наукових робіт та фахівців, яким не байдужий розвиток ветеринарної медицини в Україні